

2025

Imp aactv versla ag

halfjaaroverzicht

investico
onderzoeksjournalisten

Laat de feiten regeren.

**Steun
onafhankelijke
onderzoeks-
journalistiek.**

**Wij zijn van
niemand
afhankelijk,
behalve van jou.**

Investico zoekt
10.000 Vrienden
vóór 31 oktober.

Word nu Vriend
vanaf €1 per maand.

www.platform-investico.nl

investico
onderzoeksjournalisten

Beste lezer,

In een tijd waar anti-democratische krachten de aanval hebben geopend op onze rechtsstatelijke instituties – in de wereld én in Nederland – vragen steeds meer journalisten zich af: doen we wel genoeg? Moeten we niet meer doen om meer impact te hebben op de samenleving?

Dat is een gevoelige vraag. Journalisten zijn op aarde om verslag te doen van belangrijke gebeurtenissen. Onderzoeksjournalisten moeten vooral kwesties die anders onbesproken blijven, opsporen en agenderen. Het is niet onze taak om te strijden voor een goede zaak of in de wandelgangen van de Tweede Kamer te pleiten voor een bepaalde oplossing. Toch kunnen wij als Investico altijd meer doen om te zorgen dat onze zorgvuldig uitgezochte onderzoeksprojecten een verschil maken.

Dat begint bij onze unieke werkwijze. Altijd werken we samen met meerdere mediapartners om gezamenlijk onderzoek te doen en de resultaten met een breed publiek te delen. Dit jaar hadden we een uitzonderlijke combinatie van media. We werkten tegelijkertijd samen met het BNN/VARA jongerenprogramma *BOOS* en het *Nederlands Dagblad*, een kleine christelijke krant. Samen onderzochten we de organisatie Christenen voor Israël en onthulden we dat de organisatie huizen financierde in nederzettingen op de bezette Westelijke Jordaanoever.

Daarnaast lieten we zien dat de stichting Israel Heartland vanuit Nederland aanbood om met geefgeld wapens voor kolonisten te financieren. Na onze onthullingen werd de fiscaal voordelige ANBI-status van Israel Heartland ingetrokken en de bankrekening opgeheven. Minstens zo belangrijk is dat onze bevindingen met regelmaat worden aangehaald in opiniestukken en discussies binnen de christelijke gemeenschap in Nederland – die met drie verschillende partijen in de Kamer vertegenwoordigd is.

Inleiding

Ook met ons onderzoek naar de locatie van vervuilende staalslakken maakten we impact, op een manier die direct betrekking had op gezondheid van Nederlanders: Samen met *NU.nl* maakten we een interactieve kaart van alle locaties in Nederland waar wij konden bewijzen dat er staalslakken lagen. Dat waren er 115, terwijl dit voorafgaand aan ons onderzoek maar van 6 plekken in ons land bekend was.

Behalve de resultaten te delen, vertelden we ook hoe deze tot stand kwamen, onder meer door met een magneetje langs een bospad te lopen en te kijken of de slakjes aan onze magneet bleven kleven. Naar aanleiding van ons onderzoek trokken geïnspireerde burgers eropuit en troffen het vervuilende spul in hun buurt aan en spraken daar de wethouder op aan. Na een oproep onder onze lezers kwamen er talloze tips binnen waarover wij later dit jaar zullen publiceren.

Deze onderzoeken én alle andere projecten die het afgelopen half jaar verschenen, waren niet mogelijk geweest zonder uw steun. Wij danken u daarvoor hartelijk! We hopen dat u ook in de toekomst onze onafhankelijke onderzoeksjournalistiek mogelijk blijft maken.

Thomas Muntz,
Hoofdredacteur

Januari

- [P. 6](#) Hoe de invloed van Bouterse in Suriname voelbaar blijft
- [P. 7](#) Het opruimen van PFAS kost nu al miljoenen, terwijl de industrie met twijfelachtige argumenten lobbyt om de stoffen te blijven gebruiken

Februari

- [P. 9](#) Klachten gedrag bestuursvoorzitter Nederlandse Publieke Omroep

Maart

- [P. 11](#) De risico's van retreats
- [P. 12](#) Internationale cryptofraudeurs maken minstens 275 miljoen dollar buit
- [P. 13](#) Masterclassonderzoek: gaten in de rechtsbescherming
- [P. 15](#) Nederlands christelijke steun aan de kolonisatie van Palestina

April

- [P. 17](#) Bouta's laatste zet
- [P. 19](#) Op ruim honderd plekken in Nederland liggen staalslakken

Mei

- [P. 21](#) Trumps sloopkogel door de wetenschap raakt ook Nederlandse wetenschappers
- [P. 23](#) De gebrekkige hulpverlening aan agenten met letsel

Juni

- [P. 24](#) Opnieuw onvrede over commerciële schuldhelpverlener

Juli

- [P. 26](#) Beloofde watervoorraden voor de toekomst komen niet van de grond

Hoe de invloed van Bouterse in Suriname voelbaar blijft

Op kerstnacht 2024 komt het onverwachte bericht dat Desi Bouterse, oud-legerleider en president van Suriname, overleden is. Investico doet dan al enkele maanden onderzoek naar de verdwijning van Bouterse. Hij verdween begin 2024, vlak nadat hij in hoger beroep tot twintig jaar cel veroordeeld werd vanwege zijn leidende rol bij de Decembermoorden in 1982.

Redacteuren Sylvana van den Braak en Linda van der Pol verbleven al voor het overlijden van Bouterse drie weken in Paramaribo. Ze zoeken daar naar zijn verblijfplaats, maar proberen vooral uit te vinden hoe Bouterse kon vluchten en zo lang onder de radar kon blijven

Longread ‘het laatste jaar van Bouterse’

De dood van Bouterse is aanleiding om een deel van onze bevindingen eerder te publiceren in [De Groene Amsterdammer](#). Daarmee proberen we niet alleen een gedetailleerd verslag te bieden van ‘het laatste jaar van Bouterse’ – een reconstructie waarmee we verder gaan dan de meeste *in memoriams* die in die maand over Bouterse verschijnen. Het artikel dient ook als breekijzer: we drukken zo onze stempel op het onderwerp en gebruiken het artikel als visitekaartje om meer mensen aan de praat te krijgen.

We besluiten met spoed terug te gaan naar Paramaribo. Als Sylvana van der Braak in januari terugkeert om de uitvaartceremonie van Bouterse bij te wonen, gaat het stuk al rond, blijkt uit de vele reacties die zij en collega Ank Kuipers krijgen in Suriname. Naast vele reacties die binnenkomen via social media en de mail, melden zich ook nieuwe bronnen met informatie. Over die informatie zouden we later in het jaar gaan publiceren.

Herpublicatie in Surinaamse media

De publicatie in *De Groene Amsterdammer* is herplaatst in het Surinaamse [opinietijdschrift Parbode](#). Dat is uitzonderlijk. Surinaamse journalisten hebben doorgaans (en terecht) geen hoge pet op van wat Nederlandse journalisten schrijven over de Surinaamse politiek. Ook deze *seal of approval* helpt ons later in het voorjaar om verschillende bronnen te spreken.

Beeld: Groene Amsterdammer

Het opruimen van PFAS kost nu al miljoenen, terwijl de industrie met twijfelachtige argumenten lobbyt om de stoffen te blijven gebruiken

De giftige stoffen PFAS zitten overal: in onze moestuinen, in ons drinkwater, en zelfs in ons bloed. Uit steeds meer onderzoek blijkt dat de chemische stoffen al in zeer kleine hoeveelheden kankerverwekkend zijn, en niet op een natuurlijke manier kunnen worden afgebroken. Een gigantische schoonmaakoperatie wacht om de chemicaliën uit onze leefomgeving te krijgen, maar hoeveel gaat dat eigenlijk kosten?

Grote Internationale samenwerking en 'WOO-verzoeken'

Het was de vraag die centraal staat in het [Forever Lobbying Project](#), een internationaal journalistiek onderzoek naar de kosten van de PFAS-vervuiling en de lobby tegen het aankomende Europese PFAS-verbod. Aan het project, onder leiding van het Franse *Le Monde*, doen in totaal 29 media uit zestien landen mee. Alle aangesloten media deden in hun eigen land openbaarheidsverzoeken bij hun overheden om lobby-stukken en geheime ontmoetingen tussen industrie en overheid te achterhalen. Ook wij doen dat, via de Wet Open Overheid (WOO).

Op 52 plekken in Nederland wordt momenteel PFAS uit de bodem of het grondwater gehaald. Het opruimen van die vervuiling kostte tot nu toe al minstens 68 miljoen euro. En dat is nog maar het begin. Als we morgen zouden stoppen met het produceren en uitstoten van PFAS, zouden de kosten voor het verwijderen van de stoffen uit het drinkwater en de bodem voor heel Europa 95 miljard euro bedragen. Dat blijkt uit een berekening die we maakten in samenwerking met wetenschappers en *Le Monde*. Dat is het meest positieve geval, want de chemische industrie doet er in de tussentijd van alles aan om niet te hoeven stoppen met het produceren van PFAS.

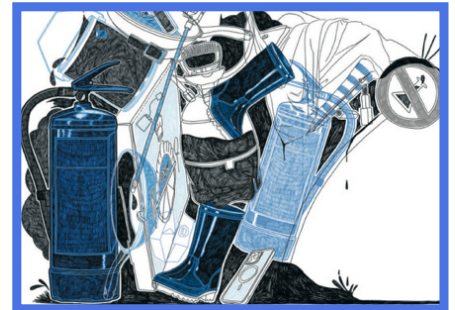
Tegelijkertijd blijft de industrie lobbyen om PFAS te mogen blijven gebruiken. Ze gebruiken daarbij twijfelachtige argumenten om het aanstaande Europese verbod op de chemicaliën uit te hollen.

Het project leidt in Nederland tot een uitgebreide [longread](#) in *De Groene Amsterdammer*. In *het Financieele Dagblad* komt het tot een [nieuwsbericht over de kosten](#) en een [achtergrondverhaal over de lobby tegen het PFAS-verbod](#).

Belangrijke informatie voor burgers in actie

NRC noemt het nieuws over de kosten 's ochtends in hun [nieuwsblog](#), *Dagblad Trouw* neemt het nieuws de volgende dag over en schrijft er zelf een artikel bij. Het nieuws bereikt ook expats en andere Engelssprekende inwoners van Nederland. Bijvoorbeeld [NL Times](#) en [Dutch News](#), twee websites die Nederlands nieuws verspreiden in het Engels, delen het nieuws over de kosten. [Low Country Lowdown](#), een podcast voor expats in Nederland, bespreekt het onderzoek ook.

Op Facebook deelt een actievoerder een lovend [bericht](#) over het artikel in *De Groene Amsterdammer*. Hij deelt het bericht in een groep met 1.300 deelnemers die tegen de vervuiling van PFAS-producent Chemours zijn. "Een schitterend informatief achtergrondartikel over PFAS. Het is wel een hele kluif, maar zeker de moeite om te lezen, omdat het een heel mooi beeld geeft van het verleden, het heden en de mogelijke toekomst", schrijft hij.

Beeld: Groene Amsterdammer

Impact in Europa

Ook in het buitenland vinden de internationale publicaties weerklank. In Italië schrijven drie ministers een brief naar eerste minister Giorgia Meloni. In de brief vragen ze haar om PFAS uit te bannen. In andere landen worden Kamervragen gesteld en komen politieke partijen met oproepen om PFAS te verbieden. De president van de rechtszaal in Lyon noemt ons onderzoek bij een zaak van Extinction Rebellion.

Internationale Prijs

Deze zomer werd bekend dat het project de *Helen Darbishire Award* heeft gewonnen, een internationale prijs voor projecten met een focus op mensenrechten, milieubescherming, anti-corruptie en democratische verantwoording. De jury roemt de manier waarop het *Forever Lobbying Project* op gecoördineerde wijze informatie over de industriële lobby in heel Europa openbaar maakte.

21 feb

Klachten gedrag bestuursvoorzitter Nederlandse Publieke Omroep

Begin 2024 zorgt de publicatie van het rapport Van Rijn, een rapport over onveiligheid op de werkvloer van de publieke omroep, voor grote ophef in Hilversum. In hun reactie op het rapport beloven de omroepen en NPO beterschap met gedragscodes en Plannen van Aanpak. Een jaar later willen wij weten wat daarvan terecht is gekomen. Is de werkvloer daadwerkelijk veiliger geworden?

We gaan naar de NPO, de overkoepelende organisatie die boven de omroepen staat en beslist over het geld en de uitzendschema's. Uit gesprekken met tientallen (oud-)NPO'ers blijkt dat de cultuur daar nog steeds heel onveilig is. Medewerkers zijn bang om bij hun leidinggevende binnen te lopen en worden ontslagen zonder ogenschijnlijke aanleiding.

De verhalen die wij horen, gaan vaak over de bestuursvoorzitter Frederieke Leeftang. Zo ontdekken we dat er aanhoudend klachten bij de Raad van Toezicht (RvT) belanden over haar gedrag. Dat gebeurt via de Ondernemingsraad, de externe vertrouwenspersoon, en in de vorm van een brandbrief van haar voormalig medebestuurder Paul Doop. RvT-voorzitter Tjibbe Joustra onderkent dat hij die heeft ontvangen, maar dat hij geen actie ondernam.

In het *Algemeen Dagblad* publiceren we een [achtergrondverhaal](#), een los [interview](#) met Leeftang, en een kort nieuwsartikel in de krant. Op de Investico-website publiceren we een [langer nieuwsbericht](#).

februari

Reactie van regeringscommissaris Hamer

Het nieuws wordt die dag overgenomen door [RTL](#), [NU.nl](#), [Het Parool](#), [De Telegraaf](#), [HP De Tijd](#), [VillaMedia](#) en [GeenStijl](#). Het stuk wordt besproken aan talkshowtafels van *Renze*, *Vandaag Inside*, en *Media Inside*, en in de podcasts [De X! Factor](#), [Volkskrant Elke Dag](#), *De Communicado's*, *Weer een Dag* en *De Politieke Popcorn*cast. Ook [Follow The Money publiceert](#) een reconstructie van de zaak.

Naar aanleiding van ons onderzoek roept MAX-baas Jan Slagter op tot een [onafhankelijk onderzoek](#) naar Leeflang. Het College van Omroepen [hoopt](#) dat de melders 'een luisterend oor' en 'erkenning' krijgen. Regeringscommissaris Mariëtte Hamer zegt in een reactie dat de minister in gesprek moet met Joustra, wat hij daarna ook doet. In een 'indringend gesprek' zegt Joustra toe om '[op de kortst mogelijk termijn gepaste actie te ondernemen](#)'.

Vertrek bestuursvoorzitter Leeflang

Op 4 maart maakt de NPO bekend dat Leeflang stopt als voorzitter van de Raad van Bestuur. Het *AD* [brengt het nieuws als eerst](#), waarna andere media dit overnemen. Ook in het *Mediaforum* op Radio 1 [wordt het nieuws besproken](#), en in het commentaar van *Volkskrant* hoofdredacteur Pieter Klok komt het [vertrek van Leeflang aan bod](#). Tot op heden heeft de NPO nog geen vervanger voor Leeflang aangesteld.

De risico's van retreats

Veel mensen ervaren retreats als heilzaam, een kuuroord voor de psyche. Het internet staat vol met (zelfbenoemde) experts die met korte cursussen innerlijke rust beloven en weekenden of weken weg organiseren waarop mensen kunnen werken aan hun psychische en spirituele ontwikkeling.

Maar er kan ook een keerzijde aan zulke persoonlijke ontwikkelingscursussen of spirituele workshops zitten, blijkt uit ons onderzoek. Uit een enquête onder alle erkende psychologen en psychotherapeuten blijkt dat zij de afgelopen jaren cliënten in hun praktijk zagen die ernstige psychische klachten over hebben gehouden aan zogenoemde retreats.

In totaal zeggen 65 van de 280 behandelaars die de enquête invullen, dat zij cliënten hebben behandeld die psychische klachten ontwikkelden na een retreat, of bij wie die klachten na een retreat zijn verergerd. Het gaat vaak om angst- of traumaklachten, maar ook depressieve en psychotische klachten. De behandelaars hebben samen al meer dan tweehonderd cliënten met deze problematiek gezien.

Eerste samenwerking met BOOS

Dit onderzoek naar retreats is een eerste samenwerking met BNNVARA programma BOOS. BOOS, gepresenteerd door Tim Hofman, brengt complexe onderzoeksjournalistiek in YouTube-uitzendingen zeer succesvol bij een jonge doelgroep. Deze uitzending is opmerkelijk goed bekeken, inmiddels door wel 700 duizend mensen.

Veel gedeeld

Het onderzoek is onderling veel gedeeld, blijkt uit reacties die we op sociale mediakanalen krijgen. We ontvangen ook relatief veel reacties van lezers, kijkers en luisteraars die hun eigen ervaringen delen. Eén van de retreat-organisatoren besluit de claims die haar organisatie deed naar aanleiding van de publicatie aan te passen.

Beeld: Groene Amsterdammer

05 mrt

Internationale crypto-fraudeurs maken minstens 275 miljoen dollar buit

Regelmatig kan je in het nieuws lezen dat weer meer Nederlanders zijn opgelicht in zogenoemde 'cryptoscams'. Criminelen verleiden mensen ertoe om te beleggen in cryptomunten die helemaal niet bestaan, en maken mensen zo duizenden euro's afhandig.

Hoe deze 'cryptoscams' precies in elkaar zitten en wie erachter schuilgaan blijft vaak gissen. Tot nu: wij krijgen toegang tot meer dan een miljoen gelekte telefoongesprekken tussen oplichters en hun slachtoffers. Deze gesprekken geven een ongekende inkijk in de meedogenloosheid en de omvang van de investeringsfraude-industrie.

Uniek Lek, groot internationaal onderzoek

Met een internationaal team van onderzoeksjournalisten van meer dan dertig media, onder leiding van [OCCRP](#), doet Investico onderzoek naar het *Scam Empire*-lek. Het lek, afkomstig van een klokkenluider die de documenten deelde met de Zweedse televisiezender SVT, omvat audio- en schermopnames, interne documenten, chatberichten, aantekeningen, foto's en video's van een wereldwijde oplichtingsoperatie.

De data zijn afkomstig van twee verschillende criminele netwerken. Eén opereert vanuit Georgië met drie locaties en zeker 85 medewerkers. De andere opereert vanuit callcenters in Israël, Cyprus, Bulgarije en Spanje. In totaal maken de callcenters meer dan 6500 slachtoffers, die gezamenlijk 275 miljoen dollar overmaken aan de fraudeurs.

Beeld: OCCRP

Aan het onderzoek werken journalisten en onderzoekers in Georgië mee van Studio Monitori, GMC en Ifact.Ge. Daarnaast deden onder meer *Yle* (Finland), *Le Monde* (Frankrijk), *Paper Trail Media* (Duitsland), *The Guardian* (Groot-Brittannië), *IRPI Media* (Italië), *De Tijd* (België), *The Times of Malta* (Malta) en *CBC/Radio Canada* (Canada) mee aan het onderzoek.

In Nederland wordt het onderzoek gedaan door [Investico](#) en [Follow the Money](#), mede voor [De Groene Amsterdammer](#) en [Trouw](#).

maart

Masterclassonderzoek: Gaten in de rechts- bescherming

Voor de jaarlijkse Masterclass van Investico onderzoeken we de regionale verschillen in de rechtsbescherming in Nederland. Met name in het sociaal zekerheidsrecht - zaken van burger tegen overheidsinstanties - vallen gaten. In de Achterhoek en Drenthe gaat de afname van sociaal zekerheidsadvocaten het hardst, ontdekken wij. Ook in de zuidelijke helft van Friesland en in de regio rondom Zwolle, inclusief het noordelijke deel van Flevoland, kan je lang op zoek zijn naar rechtsbijstand.

De advocaten die er nog wel zijn, hebben het vaak te druk en moeten veel mensen afwijzen. Veel raadsmanen kiezen ervoor om vooral simpele zaken aan te nemen en complexe juridische dossiers of cliënten met multiproblematiek links te laten liggen. Zo vallen de meest kwetsbare rechtzoekenden als eerste buiten de boot.

Daarnaast blijkt uit onze inventarisatie dat veel 'laagdrempelige' spreekuren en hulppunten, die mensen gebruiken om vrijblijvend juridisch advies te krijgen, heel beperkt open zijn. Slechts enkele balies zijn meer dan een werkdag per week bereikbaar.

Interne opleiding van Investico

Dit onderzoek is een resultaat van de Masterclass Onderzoeksjournalistiek van Investico, een jaarlijks opleidingstraject waarin vijf jonge journalisten onder intensieve begeleiding een half jaar lang gezamenlijk onderzoek doen. De Masterclass is uniek in Nederland. Afgelopen jaar solliciteerden er meer dan 200 kandidaten.

De inspanningen van dit team resulteren in een veelgeprezen longread in [De Groene Amsterdammer](#) en een achtergrondverhaal in [Trouw](#). Bij ons onderzoek publiceren we verschillende kaarten die het tekort aan sociaal advocaten in Nederland laten zien.

Impact in de regio

Dankzij de kaarten kunnen verschillende media ons onderzoek oppakken. Zo publiceren het [Dagblad van het Noorden](#) en [RTV Drenthe](#) over het nijpende tekort aan advocaten in Noord-Nederland. Het [Advocatenblad](#) neemt onze resultaten ook over. Redacteur Bobby Uilen schuift aan bij het radioprogramma [Nieuwsweekend](#) om over het onderzoek te vertellen.

Bij de presentatie van het rapport 'Van der Meer II', door een commissie die het ministerie adviseert over vergoedingen in de sociale advocatuur, ging het mede naar aanleiding van onze onderzoeksresultaten over de zorgwekkende gaten in rechtsbescherming. Daarnaast wordt ons onderzoek veel gedeeld en bediscussieerd op LinkedIn.

Een maand na publicatie praten we met betrokkenen en geïnteresseerden op een goedbezochte avond bij Pakhuis de Zwijger in Amsterdam. De avond [is opgenomen en terug te zien op YouTube](#).

Miljoenen meer naar sociaal advocaten

Enkele maanden na onze publicatie, besluit het kabinet 30 miljoen euro extra vrij te maken voor de sociale advocatuur in de voorjaarsnota. De sector ontvangt dit geld al per 2026. Met het geld kunnen de vergoedingen voor sociaal advocaten worden verhoogd.

Beeld: Groene Amsterdammer

Nederlands christelijke steun aan de kolonisatie van Palestina

Zo'n vijftien Nederlandse ANBI-stichtingen dragen uit christelijke overtuiging jaarlijks honderdduizenden euro's bij aan de illegale Israëlische kolonisatie van Gaza. Dat stellen wij vast op basis van onderzoek in online archieven en financiële jaarverslagen.

Eén stichting, Christenen voor Israël (Cvi), is hoofdfinancier van een nieuwbouwwijk in een illegale nederzetting. Een andere stichting, Stichting Israel Heartland, biedt zelfs aan om wapens te financieren voor kolonisten.

We werken voor dit onderzoek samen in een uniek projectteam met *BOOS*, dat een online [aflevering](#) maakt, het *Nederlands Dagblad*, dat een reeks [artikelen](#) publiceert en *De Groene Amsterdammer* waar het nieuws [en de longread verschijnen](#).

Discussie in reformatorische gemeenschap

Het onderzoek leidt onder meer binnen de gereformeerde wereld tot ophef. Zo publiceren meerdere ChristenUnie-leden een [open brief](#) in het *Nederlands Dagblad* met daarin de oproep aan hun partij om de banden met Cvi te verbreken. Ook het *Reformatorisch Dagblad* publiceert een [opiniestuk](#) waarin de schrijver een kritischere houding eist van gereformeerd Nederland.

Groot Nieuws

Het onderzoek wordt breed overgenomen en dient nog regelmatig als referentie in het maatschappelijke debat. Een [uitzending](#) van het radio-programma *OVT* neemt ons onderzoek als uitgangspunt, en ook in berichtgeving in de *NRC* ([1](#), [2](#), [3](#)), *Omroep Gelderland* en de *Volkskrant* ([2](#)), radio-programma's als het *Radio 1 Journaal*, *Spraakmakers* en *FunX* wordt het onderzoek besproken. *Al Jazeera* maakte een [video](#) over onze bevindingen. Daarnaast vormde het artikel aanleiding voor een live [radiodebat](#) tussen Chris Stoffer (SGP) en Kati Piri (PvdA).

Financier van kolonisten verliest fiscaal voordeel en bankrekening

Twee maanden na publicatie blijkt Stichting *Israel Heartland* nagenoeg verdwenen in Nederland. De [stichting is haar ANBI-status kwijt](#), en haar bankrekening en website zijn niet meer in gebruik. We publiceren hierover een nieuwsbericht bij *De Groene Amsterdammer* en het *Nederlands Dagblad*.

Onderzoek meegenomen door VN-rapporteur

Franscesca Albanese, de speciaal rapporteur voor Palestijnse gebieden bij de Verenigde Naties, presenteert in juli een [nieuw onderzoeksrapport](#) over Gaza en Palestina bij de Mensenrechtenraad. Het rapport gaat over het bedrijfsapparaat dat de verdrijving van de Palestijnen in bezet gebied in stand houdt. De rapporteur haalt daarbij ons onderzoek aan. Voorafgaand aan publicatie van het rapport stuurt Albanese de stichting Christenen voor Israël een brief, waarin ze hen waarschuwt voor [strafrechtelijke consequenties](#) als ze doorgaan met steun leveren aan projecten op de West Bank.

Beeld: Groene Amsterdammer

24 apr

Bouta's laatste zet

Eerder dit jaar openden we al met een reconstructie van het laatste jaar van Desi Bouterse. Na de dood van de oud-president van Suriname tijdens kerst 2024, gaf Investico vast een schot voor de boeg op haar onderzoek naar de verdwijning van de oud-president. Hij dook begin 2024 onder na zijn definitieve veroordeling van zijn leidende rol bij de Decembermoorden, die in 1982 in Paramaribo plaatsvonden.

In januari van dit jaar reist Investico redacteur Sylvana van den Braak opnieuw naar Paramaribo om de uitvaart van Bouterse bij te wonen en zo veel mogelijk bronnen te spreken die na de dood van 'baas Bouta' misschien wel bereid zijn om een boekje op te doen over hoe de bekendste man van het land spoorloos kon verdwijnen.

Investico ontdekt dat de Surinaamse top al jaren op zoek was naar 'een veroordeling zonder straf' voor Bouterse. Huidig president Chan Santokhi, buitenlandminister Ramdin en bisschop Choennie voerden meerdere gesprekken over een 'veroordeling zonder detentie' voor de oud-president, met betrokkenen, nabestaanden van de Decembermoorden en Desi Bouterse zelf.

Investico's eerste podcastserie

Dit onderzoek wordt gepubliceerd in [De Groene Amsterdammer](#) en ook in het Surinaamse opinietijdschrift [Parbode Magazine](#). Daarnaast publiceren we de vijfdelige podcast-serie [Bouta's laatste zet](#) in samenwerking met [Argos](#), voor het eerst in de geschiedenis van Investico. In deze serie reconstrueren we ons onderzoek en onze zoektocht naar Desi Bouterse in vijf afleveringen van circa een uur. Door de verschillende publicaties die goed op elkaar aansluiten, kunnen we een divers en zo groot mogelijk publiek bereiken.

Auteur Sylvana van den Braak spreekt over de productie in een live-[uitzending van Argos](#) en wordt geïnterviewd in de [podcast van De Groene Amsterdammer](#). Ze schrijft daarnaast in [de nieuwsbrief van Argos](#) over de zoektocht naar Desi Bouterse en maakte met hen [drie online explainers](#) waarin zij met Linda van der Pol en Ank Kuipers te zien en horen zijn. De [VPRO](#)-gids publiceert [een interview met](#) de makers en publiceert het stuk op de voorpagina met illustraties van Hedy Tjin.

Meer dan 10 duizend unieke luisteraars

We publiceren de eerste aflevering van de podcastserie ook in [Speurwerk](#), de podcast van Investico. Daar luisteren meer dan 10.000 mensen naar. De volledige podcastserie van [Argos](#) is door **137.078 unieke gebruikers** geluisterd. Historisch radioprogramma [OVT](#) zendt op 27 juli 2025 een hermontage van de eerste twee afleveringen van [Bouta's laatste zet](#) uit.

april

Lovende recensies

NRC recenseert onze podcast in de rubriek 'de podcastclub' en noemt de podcast meeslepend. 'Bij de zoektocht van de makers valt je mond regelmatig open van verbazing en het resultaat is een genuanceerd en meeslepend portret van een systeem dat de verdwijning faciliteerde en een land waarin een bloedig verleden nog altijd zijn schaduw vooruit werpt.'

Bouta's laatste zet wordt daarnaast genoemd in de **NRC** Suriname-special. De podcast staat na publicatie in de top tien podcasts van Apple Podcasts, en later voor langere tijd in de top tien in de categorie 'waargebeurde misdaad.' Onze podcast wordt ook *podcast van de week* in de **VARA-gids** en kreeg daar 4,5 sterren: 'Een knappe vertelling van de recente politieke geschiedenis van Suriname.'

De serie is **een van de vier podcasttips** in de **VPRO**-podcastgids. **Adformatie** publiceert elke week een 'podcast van de week' en op 26 mei was dat 'Bouta's laatste zet.' De **podcast DOCS** tipt *Bouta's laatste zet* aan haar luisteraars. Kathleen Ferrier spreekt vol lof over de podcastet als ze te gast is in **Met Groenteman in de kast**. **De Kanttekening** en **Dagblad Trouw** schreven ook over de podcast.

Een dag voor de Surinaamse verkiezingen op 25 mei, is Sylvana van den Braak live te horen in **een uitzending van Argos**. Daarin worden de verkiezingen maar ook de podcast nogmaals besproken. Collega Ank Kuipers licht op de verkiezingsdag de verkiezingen toe in **radioprogramma OVT**. Daarin wordt *Bouta's laatste zet* ook besproken.

Lof uit Suriname

Op de podcast komen ontzettend veel positieve reacties binnen van verschillende luisteraars. Ook in Suriname wordt de podcast beluisterd, besproken en enthousiast gedeeld op sociale media. Tot op heden ontvangen de makers van de podcast nog onverwachte berichten via mail of sociale media waarin Surinamers wier leven geraakt is door het regime van Bouterse hun waardering uitspreken voor ons onderzoek.

Beeld: Argos

28 apr

Op ruim honderd plekken in Nederland liggen staalslakken

Geen enkele overheid of instantie heeft goed zicht op waar in Nederland vervuilende staalslakken gebruikt zijn als bouwstof of bijvoorbeeld 'grind' op paden of speelterreinen. Daarom besluiten wij dit te onderzoeken in samenwerking met [NU.nl](#) en *De Groene Amsterdammer*.

Het blijkt dat staalslakken op zeer uiteenlopende plekken, verspreid door heel het land te vinden zijn: van jeu-de-boulesbanen en speeltuinen tot wandelpaden bij het MH17-monument. In totaal gaat het om 115 locaties waar de staalslakken liggen.

Raadsvragen door heel Nederland

Het onderzoek wordt in veel verschillende media overgenomen, zoals in [AD](#), [NRC](#), [FTM](#), [De Gelderlander](#) en vooral ook veel in regionale en lokale bladen. Het radio 2 programma 'Het oor wilt ook wat' nodigt een expert uit om over het onderzoek te praten en het televisieprogramma *Hart van Nederland* besteedt een fragment in de uitzending aan een locatie die wij identificeren.

In veel verschillende gemeenten worden vragen gesteld in de gemeenteraad of in het college. Dit gebeurt onder meer in Waddinxveen, Heusden, Eindhoven en Bloemendaal. De gemeente Gooise Meren start een eigen onderzoek, en de gemeente Hollands Kroon stopt met het gebruik van producten met staalslakken.

Burgers gingen zelf aan de slag

Geïnspireerd door onze methode, gaan inwoners van Breda zelf testen waar staalslakken liggen. Zo vonden ze nog een aantal locaties. Ook is het door mensen uit Vlijmen gelukt om de gemeente zover te krijgen dat ze de staalslakken verwijderen.

Beeld: Investico

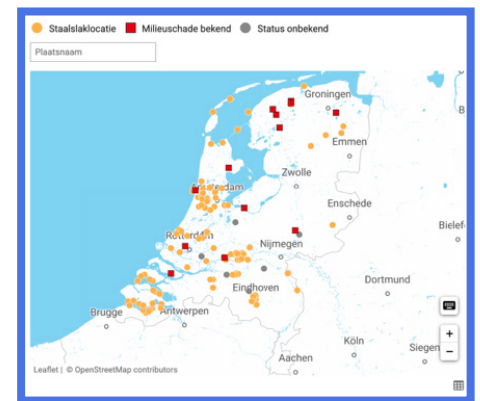
Oproep crowd sourcing

Het onderzoek en de oproep die wij plaatsen bij de interactieve kaart, zorgt voor nog eens 178 reacties van burgers door heel het land. Zo ontvangen we honderden tips over plekken waar mogelijk ook staalslakken liggen. We zijn momenteel druk bezig om al deze tips na te lopen en zullen de bevindingen dit najaar publiceren.

Tijdelijk verbod op staalslakken

Eerder publiceerde Investico [een nieuwsbericht](#) over de Minister van Infrastructuur en Waterstaat die de roep van toezichthouders om strengere milieuregels negeerde. Dit leidt tot een motie in de Tweede Kamer. De staatssecretaris besluit daarop binnen een week gehoor te geven aan de motie en een informatieplicht voor het gebruik van staalslakken om te zetten in een meldplicht.

In juli besluit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat tot een tijdelijk verbod op het gebruik van staalslakken. De slakken mogen een jaar lang niet worden gebruikt als mensen of dieren ermee in contact komen, ook op plekken waar het materiaal op grote schaal wordt gebruikt. Ondertussen wil het ministerie onderzoek doen naar veilig gebruik van staalslakken. Wij blijven dat uiteraard ook volgen.

Beeld: Investico

14 mei

Trumps sloopkogel door de wetenschap raakt ook Nederlandse wetenschappers

Vrij snel na de inauguratie van president Trump verschijnen ook in Nederland de eerste bezorgde berichten over de impact van zijn beleid op de wetenschap. Media schrijven over verontrustende brieven die wetenschappers ontvingen van de Amerikaanse overheid, en data en onderzoeken die plotseling offline gingen en verdwenen. Ging het hier om incidenten of was de impact van Trumps afbraakbeleid ook in Nederland wijdverbreid?

Eerste grote enquête in Nederland

Investico besluit, in samenwerking met [NU.nl](#), het [Hoger Onderwijs Persbureau](#) en [De Groene Amsterdammer](#) als eerste een enquête uit te zetten onder wetenschappers om er achter te komen in hoeverre de Nederlandse wetenschap concreet geraakt wordt.

Naast een [longread](#) voor [De Groene Amsterdammer](#), maakt collega Emma van Bergeijk van de [NU.nl](#) een artikel voor de nieuwssite. Het artikel staat dezelfde dag in de top 5 van meest gelezen stukken. Op [NU.nl](#) verschijnt ook een [reportage](#) over het opslaan van wetenschappelijke data door ICT-organisatie SURF. Beide artikelen werden 700.000 keer gelezen en er verschenen maar liefst 1.400 reacties onder het verhaal.

Beeld: De Groene Amsterdammer

Waardering van collega's in de journalistiek

NPO Radio 1 besteedt in het KRO-NCRV-programma *Spraakmakers* aandacht aan de resultaten van het onderzoek. In het eerste halfuur van de uitzending reageren luisteraars op de volgende stelling: 'Het is zorgelijk dat Nederlandse wetenschappers de dupe worden van Trumps beleid.'

Bij de opening van het item spreekt studiogast Karen Eshuis, voormalig adjunct-hoofdredacteur van het *AD*, zich zeer positief uit over de manier waarop Investico het voortouw neemt met samenwerking en zo de krachten weet te bundelen. "Het is moeilijk om als redactie ergens zo veel tijd in te stoppen als zij kunnen. Dit is handwerk. Daar word ik heel blij van, omdat je zo de exacte effecten kan onderzoeken."

Ook de hoofdredacteur van [NU.nl](#), Lindsay Mossink, schrijft in een [column](#) over de samenwerking met Investico. “Met zo’n intensieve samenwerking krijgen we die onderste steen daadwerkelijk boven. Door dat dan weer op NU.nl - met die vele lezers - te brengen, heb je pas echt impact.”

De universiteitsbladen *DUB*, *Ukrant*, en *Erasmus Magazine* publiceren over het onderzoek. Ook *Skipr*, een nieuwswebsite over de zorg, [schrijft](#) erover. [Al Jazeera](#) maakt een uitzending over hetzelfde onderwerp en spreekt dezelfde bronnen uit ons onderzoek.

Presentatie en journalistiek congres

Op 20 mei [organiseert](#) De Balie een avond over de impact van het Amerikaanse beleid op wetenschappers. Investico-redacteur Bijou van der Borst en Bas Belleman van het *Hoger Onderwijs Persbureau* vertellen over het onderzoek dat zij deden.

In het najaar spreken Emma van Bergeijk van [NU.nl](#) en Bijou van der Borst op de [Arena conferentie voor klimaatonderzoeksjournalisten](#) in Boedapest (Hongarije). Daar zullen ze hun ervaringen en kennis delen met vakgenoten en wetenschappers uit heel Europa. In een presentatie vertellen de redacteurs hoe zij de impact van het Amerikaanse beleid onderzoeken met behulp van enquêtes en interviews. Ook zullen ze daar contacten leggen met andere journalisten uit het buitenland, in de hoop dit onderwerp verder te kunnen onderzoeken.

21 mei

De gebrekkige hulpverlening aan agenten met letsel

Agenten die door posttraumatische stress of ander letsel uitvallen, voelen zich vaak aan hun lot overgelaten. In plaats van snel en zorgvuldig geholpen te worden, belanden ze in een jarenlang gevecht met hun eigen werkgever om te krijgen waar ze recht op hebben. Dat terwijl oud-minister Grapperhaus in 2020 nog plechtig beloofde dat dit soort zaken voortaan beter, sneller en eerlijker zouden worden afgehandeld.

Uit ons onderzoek blijkt dat de praktijk nog ver af staat van de belofte van Grapperhaus. Zo moeten agenten soms meer dan een jaar wachten op een zogenoemd 'zorggesprek' – de eerste stap in het aanvragen van hulp of compensatie. Advocaten en vakbonden bevestigen dat deze wachttijd eerder regel dan uitzondering is. Ook verloopt het contact met casemanagers moeizaam, blijkt uit gesprekken die wij voeren met agenten en advocaten. Om een jarenlang juridisch gevecht te voorkomen, legt de politie vaak een bedrag op tafel om alle schade te compenseren. Dit bedrag ligt echter regelmatig lager dan waar de agent recht op heeft.

Ons onderzoek wordt gepubliceerd in [de Groene Amsterdammer](#) en het [Algemeen Dagblad](#). Voor De Groene schreven we de longread grotendeels 'full-quote', waarbij wij als auteurs nauwelijks aan te woord komen en vooral de citaten en ervaringen van de agenten presenteren. We kozen voor deze andere vertelvorm om te tonen dat er ondanks verschillende ervaringen, wel degelijk een patroon zichtbaar is. Voor het [AD](#) kiezen we een totaal andere benadering. In deze krant tonen we de problemen bij de politie aan de hand van het verhaal van één agent: Hilbert voert al ruim tien jaar een juridisch gevecht voor financiële compensatie.

Veel gedeeld onder advocaten en veel nieuwe tips

Op LinkedIn wordt ons verhaal veelvuldig gedeeld door advocaten, belangenbehartigers en agenten die zich op het platform vaker uitspreken over de schadevergoedingen voor agenten. We worden benaderd door meer zieke agenten die zich herkenden in het verhaal. Ze mailden of belden naar de redactie om hun ervaring te delen.

In de [Tweede Kamer](#) wordt na onze publicatie gedebatteerd over de hulp die agenten van hun werkgever krijgen bij de afhandeling van letsel. Het ging hierin met name over PTSS. In het debat wordt uitgebreid gesproken over de tegenwerking die agenten ervaren, zoals wij die beschrijven. Ook worden de financiële tekorten genoemd die de politie heeft voor de afhandeling van letsel.

Opnieuw onvrede over commerciële schuldhulpverlener

Nog steeds spelen er problemen bij de commerciële schuldhulpverlener 'Verder', zo blijkt uit onderzoek van Investico. Terwijl burgers bij de gemeente aankloppen voor hulp, komen sommige mensen juist verder in de financiële ellende. Gemeenten hebben het niet of te laat door als het misgaat.

Verder is één van de grootste commerciële schuldhulpverleners van Nederland. Sinds 2012 zijn gemeenten wettelijk verantwoordelijk voor schuldhulp. Ze moeten burgers bijvoorbeeld helpen om een betalingsregeling te krijgen om zo langzaam uit de schulden te komen. Veel gemeenten besteden dit uit aan commerciële partijen zoals 'Verder', die namens zestig gemeenten schuldhulpverlening of budgetbeheer uitvoert.

Drie jaar geleden heette deze organisatie nog Plangroep. In februari 2022 publiceert Investico over de misstanden bij dit bedrijf: burgers kwamen door Plangroep verder in de financiële problemen. Ze kunnen hun hulpverleners niet bereiken of worden eindeloos in de wacht gezet. Dossiers blijven in de la liggen en raken soms zelfs kwijt, net als rekeningen die niet worden betaald waardoor nieuwe schulden ontstaan. Gemeenten besteden de hulpverlening zodanig uit dat ze niet altijd doorhebben wanneer het vastloopt.

Een broodnodige follow-up

Plangroep ondergaat een uiterlijke metamorfose. Een nieuwe branding, en een nieuwe naam, 'Verder'. Maar uit meerdere tips die Investico afgelopen najaar ontvangt, lijken burgers nog steeds het risico te lopen dieper in de financiële ellende te belanden. We onderzoeken daarom wat er de afgelopen drie jaar is veranderd bij dit bedrijf en gaan na hoe gemeenten een vinger aan de pols houden bij hun uitbestede schuldhulpverlening en budgetbeheer.

Om dat te doen spreken we met oud-werknemers, klanten, ambtenaren en wethouders, die ons inzage geven in stukken en mailwisselingen met het bedrijf. Gemeenten zijn tevredener dan drie jaar geleden, maar in verschillende gevallen spelen toch nog de problemen van voorheen. Nog steeds worden burgers meer dan eens aan hun lot overgelaten: 'klanten' krijgen te laat hun leefgeld (vaak letterlijk het enige geld waar ze van leven), zien dat er ineens beslag wordt gelegd op hun loon of moeten maanden wachten op een schuldregeling.

Ondertussen staan gemeenten met hun rug tegen de muur: al zouden ze met een andere partij willen samenwerken, kan dat niet altijd. Er zijn slechts een handvol aanbieders, en met de bezuinigingen die de gemeenten te wachten staan hebben zij geen geld om een dergelijke dienst zelf op te tuigen.

Ons onderzoek wordt gepubliceerd in [De Groene Amsterdammer](#) en [Dagblad Trouw](#). Voor beide media schrijven we een longread waarin we beschrijven welke problemen er zijn, zowel vanuit het perspectief van burgers met schulden als gemeenten die samenwerken met deze commerciële schuldhulpverlener. Ook hebben we oog voor de (complexe) situatie van gemeenten: het geld en de mensen om dit intern te organiseren is er vaak niet, waardoor ze de dienst wel moeten uitbesteden. Daarnaast zoomen we in op de manier waarop dit bedrijf werkt, en hoe werknemers de werkdruk bij dit bedrijf ervaren.

Beeld: De Groene Amsterdammer

Beloofde watervoorraden voor de toekomst komen niet van de grond

Nederland kampt nu al structureel met watertekorten. In droge periodes piekt de vraag naar water en wordt het in sommige delen van Nederland wel heel spannend of er water uit de kraan blijft stromen. Droge, warme periodes komen door klimaatverandering steeds vaker voor. Naar verwachting zullen we in 2030 onvoldoende drinkwater hebben om in de vraag te voorzien.

Om zich voor te bereiden op de groeiende watervraag, kregen provincies al in 2018 de opdracht om binnen drie jaar nieuwe locaties aan te wijzen als extra watervoorraden die pas na 2030 zullen worden aangebroken. Investico besluit om in samenwerking met [De Groene Amsterdammer](#), [Trouw](#), [Tubantia](#) en de [Brabantse onderzoeksredactie](#) aan de provincies te vragen hoe ver ze daarmee zijn.

Uit een inventarisatie van de antwoorden op onze vragen en de provinciale toekomstplannen blijkt dat de provincies lang niet alle doelen halen. De zoektocht naar watervoorraden door het hele land loopt stroef. Acht provincies hebben inmiddels extra watervoorraden aangewezen. Twee daarvan, Drenthe en Noord-Holland, hebben de reserves door de groeiende dorst eerder dan 2030 nodig. Noord-Brabant en Zeeland kunnen geen reserves aanleggen en kampen daarom al voor 2030 met tekorten. Groningen en Friesland hebben nog niet eens locaties aangewezen. Het aanwijzen van de waterreserves loopt hier vast door moeizame bestuurlijke processen en tegengestelde maatschappelijke en economische belangen.

We publiceren de resultaten in een online [nieuwsbericht](#) bij *De Groene Amsterdammer*. Op de voorpagina van *Trouw* verschijnt ook een [artikel](#) en in *De Verdieping* staat een uitgebreid [achtergrondverhaal](#).

Groot opgepakt door regionale media

De Brabantse onderzoeksredactie schrijft een verhaal over de specifieke situatie in Brabant, omdat die het meest prangend is van Nederland. Het is namelijk nog niet duidelijk of daar genoeg drinkwater is na 2030. De provincie hoopt voor die tijd op methoden om zout water om te zetten in drinkwater, maar die zijn tot nu toe nog niet bewezen effectief. Het artikel verschijnt op zowel de voorpagina van [Eindhovens Dagblad](#), als [Brabants Dagblad](#) en [BN DeStem](#). Na extra eigen onderzoek publiceert ook [Tubantia](#) een achtergrondverhaal met de onderzoeksresultaten. [Omrop Fryslân](#) opent hun journaal met een item waarin ze de verantwoordelijk gedeputeerde Friso Douwstra vragen waarom er in Friesland nog geen voorraden zijn.

Ook [NRC](#), [WNL](#), [Binnenlands Bestuur](#) en [Foodlog](#) nemen het nieuws over NPO Radio 1 [interviewt](#) de directeur van de vereniging van drinkwaterbedrijven (Vewin) Hans de Groene over de bevindingen van Investico. Zelf worden we uitgenodigd om over het onderzoek te vertellen in de uitzending van [BNR Ochtendspits](#).

Kamervragen

Op donderdag 3 juli stelde lid Verkuijen (VVD) [Kamervragen](#) over de watervoorraden naar aanleiding van het artikel in Trouw. In de daaropvolgende dagen verschijnen er in *Trouw* drie lezersreacties over de watertekorten over [waterverbruik](#), [ontziltingsinstallaties](#) en [kort douchen](#).

juli

Beeld: Trouw

Beeld: Trouw

Beeld: BN DeStem